וארטים לפרשת שבוע

כה יט. ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק. הבית שמואל (הובא בפרדס יוסף) הקשה, הרי מדברים כאן על זה שיצחק הוליד, ומדוע הוזכר כאן אברהם הוליד את יצחק. **מהר"ם חביב** תירץ על כך ע"פ הרמב"ם: שאדם מקיים מצוות פו"ר רק כשהבן שלו מוליד בן, וכיוון שיצחק היה עקר אביו עדיין לא קיים פו"ר, ורק כאן כשהתורה באה לספר תולדותיו של יצחק, דהיינו שהוא מוליד יש בנותן טעם לכתוב שאברהם הוליד את יצחק, דהיינו שהוא קיים ע"י פו"ר. **והבית שמואל תירץ** דהנה איתא בגמ' שממזר שממזרותו לא ידועה אינו חי מחשש שיתחתנו עמו, וממזר ידוע חי, כי אין חשש שינשאו לו. אבל איתא בירושלמי (יבמות ח' ג') שזה הכל עד שישים שנה אבל אחרי שישים שנה אנשים שוכחים, ואז הקב"ה פעם בשישים שנה הורג את כל הממזרים. וא"כ אומר הב"ש, התורה הביאה שאברהם הוליד את יצחק כדי להפריך את טענת ליצני הדור שאמרו מאבימלך נתעברה שרה (וכמ"ש רש"י כאן), והראיה שלא מאבימלך, כי הוא חי וממזר ידוע אמור למות, ואם תגיד שהוא עקר ולכן לא חשש הקב"ה להשאיר אותו בחיים, אומרת התורה - יצחק הוליד את יעקב ועשיו, ואם תרצה לומר כיוון שהוא ממזר ידוע הקב"ה לא כילה אותו, י"ל שהוא בן שישים שנה בלדת אותם, ופעם בשישים שנה הקב"ה מכלה את כל הממזרים גם הידועים.

כה יט. אברהם הוליד את יצחק. פרש"י שליצני הדור אומרים מאבימלך נתעברה שרה וכו' לכן עשה הקב"ה שיצחק יהיה דומה בקלסתר פניו לאברהם. יש להקשות למה נרמז העניין הזה כאן כשיצחק היה בן שישים. וי"ל ע"פ ב"מ פז. שעד אברהם לא היתה זיקנה בעולם ומי שהיה רוצה לדבר עם אברהם היה מדבר עם יצחק כי היו נראים אותו הדבר בדיוק, וביקש אברהם רחמים על הדבר כדי שיכירו בינו ובין יצחק, ונהיה אברהם זקן. והנה כשהזקין אברהם הוא כבר לא היה כ"כ דומה ליצחק כי נהיה זקן וא"כ שוב ליצני הדור פערו את פיהם, אבל כשיצחק נהיה בן 60 שוב נהיה דומה לאברהם כי תנן באבות בן 60 לזקנה, ולכן הוזכר כאן שוב העניין הזה שקלסתר פניו דומה ליצחק. עדות ביוסף.

כה כא. ויעתר יצחק לנוכח אשתו. יש להקשות מדוע האריכה התורה וכתבה לנכח אשתו. ועו"ק מדוע הוצרך יצחק להתפלל כ"כ בשביל ילדים הלא הובטח מה' כי ביצחק יקרא לך זרע? וי"ל שהקושיה השניה מתרצת את הראשונה, מאחר ויצחק הובטח מה' שיהיו לו ילדים לא ראה צורך להתפלל בעד עצמו וכל חששו היה על רבקה שהילדים יהיו ממנה ולא מאישה אחרת, ולכן התפלל לנכח אשתו, כי תפילתו הייתה עליה. יד משה.

כה כג. ויתרוצצו הבנים בקרבה ותאמר א"כ למה זה אנכי ותלך לדרוש את ה'. ויאמר ה' לה שני גויים בבטנך. י"ל בכוונת הפסוק ע"פ המדרש שכשרבקה נפלה מהגמל יצחק חשבה לסוטה, ואיתא בסוטה כו. שהנחשדת שהיא סוטה והיא לא סוטה, זוכה שתלד בלי צער, ובברכות לא: איתא דשכרה שתלד תאומים, והנה היא נחשדה על כך שהיא סוטה, א"כ היא חשבה שיהיה לה כדברי הגמ' בסוטה שתלד בלא צער ולכן הלכה לדרוש את ה'. א"ל הקב"ה שהשכר שלך הוא כהגמ' בברכות, תאומים.

כה כה. ויקראו שמו עשו. ואילו אצל יעקב כתוב ויקרא. והנראה לומר בזה דהנה אצל עשו קראו האנשים כיוון שהיה אדמוני לא רצה יצחק למולו (כדאיתא במדרש מובא בדעת זקנים כאן מבעלי התוסי') ולכן נשאר לו שם שקראו לו האנשים. משא"כ ביעקב שעשו לו ברית ואביו קרא אז את שמו כמנהג כל ישראל, כתיב ויקרא. רבי חיים קניבסקי.

כה כח. ויאהב יצחק את עשיו כי ציד בפיו. איתא בדברים, **כי השוחד יעוור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים.** וכתב בהדר זקנים לבעלי התוס' בשביל שוחד דברים (תבן ומלח) ושוחד דאכילה שנתן עשיו ליצחק, יצחק התעוור, כי אמרו חז"ל (מופיע ברש"י לקמן) למה כהו עיניו של יצחק, ע"מ שיעקב יקבל את הברכות, דאם היה רואה אז לא היה נותן את הברכות ליעקב כי היה מזהה אותו. א"כ זמ"ש, כי השוחד שנתן עשיו וגרם שיצחק ירצה לברך אותו, יעוור עיני חכמים, (היינו עיני יצחק), ויסלף דברי צדיקים, היינו יעקב שהיה צריך לסלף מהאמת ולומר אני עשיו בכורך.

שם. ויאהב יצחק את עשיו כי ציד בפיו ורבקה אוהבת את יעקב. הלשון אצל עשיו הוא ויאהב יצחק את עשיו ואצל רבקה כתוב אוהבת את יעקב בלשון הווה. וי"ל, אומר השל"ה, שיצחק אהב את עשיו אהבה התלויה בדבר כי ציד בפיו ובטל דבר בטלה אהבה. והאהבה קיימת רק אם יביא לו ציד, משא"כ רבקה אוהבת את יעקב בכל מצב.

כה כז. ויהי עשיו איש יודע ציד. וברש"י הוא צד את אביו בפיו. היינו שהוא שאל איך מעשרים את המלח והתבן. רבי אליהו דיסקין הקשה למה הוא לא שאל על חנוכה וטו' בשבט ושבת, מה מצא דווקא במעשר, ותירץ ע"כ, ע"פ הרמב"ם בהלכות מלכים פ"ט שיצחק תיקן הלכות מעשר, וידוע שמי שרוצה לקנות ליבו של ראש הישיבה שלו הוא שואל אותו על הספר שלו... וא"כ ה"ה עשיו רצה להתחנף ליצחק ושאל ע"מ בדיוק הוא תיקן דיני מעשר.

כה ל. הלעיטני נא מן האדום. לשונו של עשיו היה כידוע בגסות הרוח (וכמ"ש רש"י כז כב יקום אבי ע"י"ש) והנה כאן פתאום הוא מדבר בלשון יפה ובנימוס רב הלעיטני **נא** דהיינו בבקשה (דאין נא אלא לשון בקשה, רש"י כב ב). וי"ל דהנה מצינו לגבי קרבן פסח אל תאכלו ממנו **נא** ובשל מבושל וגו'. ובפסחים מא', נא הכוונה שאינו צלוי כ"כ, וכאן צ"ל שעשיו הגיע מהשדה וראה מאכל, אבל עדיין זה לא היה מבושל כראוי, (וכמו שמדויק בפסוק, מן האדום הזה, והרי עדשים בסוף הבישול אינן אדומות.) וזה מה שאמר עשיו הלעיטני אפילו שזה נא דהיינו שזה עדיין לא מבושל כל צרכו, אלא רק כמאכל בן דורסאי (שודד רעבתן) שהיה אוכל לאחר שליש בישול, וברור שהוא לא נהיה פתאום צדיק תמים. אבני שוהם.

כה לא. ויאמר יעקב מכרה כיום את בכורתך לי. וכן להלן **השבעה לי כיום.** מה זה **כיום**. י"ל (אמנם רש"י עומד ע"כ, אבל ע' פנים לתורה) אומר האור החיים דהנה עיקר חשיבות הבכורה הוא בירושה, ולכאו' קשה הרי הירושה זה דבר שלא בא לעולם, ואיך הקניין חל, הא אין אדם מקנה דשלב"ל? אולם איתא בב"מ דבמקום שגומר בדעתו להקנות הקניין חל, וכגון ציד עני שאומר לחבירו מה שתעלה מצודתי **היום** מכור לך אפי' דהוי דשלב"ל מכור, כיון שהוא זקוק לכסף כדי חייו אז הוא גמר ומקני. והנה כאן עשיו בא עייף ורעב, וביקש הלעיטני נא כי היה כמו עני רעב, ולזה אמר יעקב מכרה כיום, הכוונה כדין של ע"מ מה שתעלה מצודתי **היום.** דבהכ"ג מהני קניין אף בדבר שלא בא לעולם, וזה מה שאמר עשיו הנה אנכי הולך למות, והוא כדי חייו וממילא יחול הקניין.

כה לד. ויעקב נתן וגו' נזיד עדשים. הרי זה שייך ליצחק ואיך קנה הבכורה ע"י דבר שאינו שלו? וי"ל שהיה זה סעודת הבראה שהכין יעקב ליצחק כי באותו היום נפטר אברהם, וסעודת הבראה אסור שיהיה משל האבל וע"כ הקנה זאת יצחק לבנו ע"מ שאין לו רשות בהם.

כה לד. ויעקב נתן לעשיו לחם ונזיד עדשים, ויאכל וישת ויקם וילך. למה הפסוק היה צריך לומר שהוא הלך? י"ל היות והמכירה חלה רק אחרי שהוא אכל **ושתה**, ושיכור אין מכירתו מכירה, א"כ הכל בטל. אלא שהגמ' אומרת ששיכור אין מכירתו מכירה רק אם הוא שיכור כלוט שאין יכול להלך ברגליו, וע"ז נאמר ויקם וילך, דהיינו שהלך אח"כ וממילא מכירתו חלה, כי הוא לא כלוט.

שם. למה נתן לו לחם שלא ביקש. י"ל, אומר רבי חיים קניבסקי, דהגמ' מסתפקת מה הברכה בעדשים מבושלות (שלקות, בברכות ח' ב'.) והוא לא רצה להכשיל את עשיו בברכה לא ראויה, לכן הביא לו קודם לחם שיפטור את המצב. עוי"ל שיעקב רצה שהמכירה תחול ואם לא היה מביא לו לחם מקודם הוא היה אנוס דאיתא במדרש שעשיו תקפתו בולמוס, לכן רצה קודם להרגיעו ע"י לחם ואז המכירה כבר לא באונס.

כו ה. עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמור משמרתי מצוותי חקותי ותורתי. וברש"י כאן ע"פ יומא כח: מכאן שאברהם שמר את כל התורה כולל עירובי תבשילין. רבי נתן אדלר מקשה למה כתוב עירובי תבשילין דווקא? וי"ל דהנה איתא שהאבות שמרו את התורה, וגם יצאו מכלל בן נח להקל, והראיה, שהנה בן נח ששבת חייב מיתה, ואילו האבות שמרו שבת. וקשה ע"ז הא בבן נח הלילה הולך אחרי היום, וא"כ אולי שבתו בשבת של היהודים אבל חיללו אותה במוצ"ש ואז יצאו יד"ח שלא שבתו לפי בן נח? וע"ז י"ל ששמרו עירוב תבשילין, דהיינו יו"ט שחל בער"ש שאז הם לא יכולים לחלל את מוצאי יו"ט כי שבת, (וגוי אסור לו לשבות סתם יום וכמ"ש הרמב"ם מלכים י ט גוי שקבע מועד לעצמו חייב מיתה) ואז חזינן ששמרו כל התורה כולה.

כו ז. כי טובת מראה היא. יש להקשות היכן נעלמה כאן המילה מאוד שהובאה לעיל כד טז שבעת שאליעזר נפגש עמה כתוב כי טובת מראה היא מאוד? וי"ל ע"פ רש"י בבראשית ד יט. שהאישה לאחר לידתה נפחת יופיה, וכאן איירי לאחר שילדה ולכן הורדה המילה מאוד. תוספת ברכה.

כו יד. ויהי לו מקנה צאן ומקנה בקר. יש להקשות מדוע כתוב פעמיים **מקנה**, למה לא כתוב מקנה צאן ובקר? וי"ל כיוון שמצינו שיצחק תיקן מצות מעשר (רמב"ם מלכים ט א) והנה מעשר בהמה אינו מתעשר מצאן על בקר, בשונה מכבשים ועיזים שמתעשרים זה על זה, ולכן היה לו מקנה צאן בפנ"ע שכלל כבשים ועיזים, ומקנה בקר בפנ"ע, כדי להפריש מעשר מכאו"א. משך חכמה.

כו יט – כא. ויחפרו עבדי יצחק בנחל וימצאו שם באר מים חיים. ויריבו רועי גרר עם רועי יצחק וגו' ויקרא שם הבאר עשק. ויחפרו באר אחרת ויריבו גם עליה ויקרא שמה שטנה. יש להקשות מה הטעם לא קרא לראשון שטנה הרי גם על הראשון רבו? וי"ל, אומר ה'פני דוד', ע"פ המבואר בקידושין נט. דבסוגיה דעני המהפך בחררה אומר הר"ן דאם היה עשיר ובא עני ונוטלה לא היה רשע לפי שהעשיר מצוי לו. וא"כ בפעם הראשונה הרועים היו עניים ולקחו מיצחק העשיר ואז מותר להם, משא"כ בפעם השנייה שהם כבר התעשרו מהראשונה הם כבר עשירים ומיקרו רשעים.

שם ובפסוק כב ויחפור באר אחרת וגו'. בב' הבארות הראשונות נאמר ויחפרו בלשון רבים, ואילו בבאר השלישית נאמר ויחפור באר אחרת בלשון יחיד? וי"ל, אומר ע"כ רבי דב לנדא ע"פ הרמב"ן כאן, ששלושת הבארות הם רמז לשלושת בתי המקדש שייבנו ע"י בניו של יצחק, הראשון נאבד מאיתנו ע"י עשק של מחלוקות ומריבות, השני ע"י שנאה וזהו שיטנה שבפסוק, והשלישי שייבנה לעת"ל לא יחרב לעולם ועיין ברמב"ן, וא"כ י"ל שהבאר השלישי שמרמז למקדש שלישי שייבנה בידו יתברך כתוב ויחפור כי זה נבנה ע"י הקב"ה ולא רבו עליה כי לא יהיה ע"ז מריבה.

כז ד. ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי וגו'. למה יצחק ביקש כאשר אהבתי? וי"ל דלהלן פרש"י שביקש שני גדיי עיזים אחד לקרבן פסח והשני לחגיגה, והנה לגבי אכילת קדשים מצינו שמדינא אוכלם בדרך שערב לחיך (זבחים צ: ובתוס' שם). הבריסקר'רב.

כז כב. הקול קול יעקב, למה יעקב לא שינה את הקול. אומרים חז"ל כי לא הצטווה ע"כ מרבקה. ועיין בבית הלוי שהביא, שעשיו חשד שיעקב יגנוב לו את הברכה, אז הוא סיכם עם יצחק אביו שהוא יעשה קול כיעקב. ואילו יעקב היה משנה את הקול הוא היה נכשל כי יצחק היה מגלה את המירמה, רואים שכשאדם עושה מה שצריך הוא רק מרוויח.

כז לא. ויבא לאביו. מכאן שכשבן מכבד את אביו לבסוף בניו יכבדו אותו. שהרי כתב הבעה"ט בפרשת כי תשא על הפסוק **ונתנו** איש כופר נפשו שהנותן יקבל חזרה ולא נחסר ע"י הצדקה כי המילה ונתנו נקראת ג"כ הפוך אותו הדבר והיינו שהנותן חוזר אליו. וא"כ ה"ה הכא, המילה ויבא לאביו נקראת ג"כ הפוך אותו הדבר והיינו המכבד את אביו יכובד ע"י בניו. ורמז נוסף יש בתורה שאחד שמוחל לשני אז מוחלים לו עוונותיו עה"פ בפרשת ויחי כה תאמרו ליוסף אנא שא נא פשע אחיך. אנא שא נא נקרא ג"כ הפוך והיינו שהמוחל מוחלים לו. רבי חיים קניבסקי.

כז לז. ויען יצחק ויאמר לעשיו הן גביר שמתיו לך ודגן ותירוש סמכתיו. ומבאר רש"י שיצחק אמר לעשיו מה תועלת יש לך בברכה הרי מה שתקנה שייך ליעקב, ששמתי אותו אדון לך ומה שקנה עבד קנה רבו. שואל ה'אמרי אמת' א"כ מדוע הפסוק ממשיך 'ודגן ותירוש סמכתיו' הרי בלא"ה אין לו אפשרות לברך כי מה שיהיה לעבד יהיה לרבו וא"כ מה אכפת לן אם יהיה לו דגן ואוכל או לא? וי"ל, אומר ה'אמרי אמת' ע"פ גיטין יב., שבשנות בצורת יכול העבד לומר לרבו או פרנסני או הוציאני לחירות, וא"כ היה יכול עשיו לומר שהוא רוצה ברכה כיוון שכאשר תהיה שנת בצורת יוכל לתבוע שטר שחרור ולהתברך. וכנגד זה אמר לו יצחק ודגן ותירוש סמכתיו והיינו שלא יחסר לו אוכל.

כז לט. ויען יצחק אביו ויאמר אליו הנה משמני הארץ יהיה מושבך ומטל השמים מעל. אומר רש"י משמני הארץ זה איטליה של יון. יש לעיין מדוע כשבירך יצחק ליעקב ויתן לך אלוקים מטל השמים הוא לא פירש שם שמדובר על איטליה של יון? וי"ל שבוודאי הברכה ליעקב היתה שכל משמני הארץ יהיו ליעקב ולא דווקא איטליה. ולגבי הברכה לעשיו הוקשה לרש"י הרי יצחק אמר קודם הכל נתתי ליעקב ולך איפוא מה אעשה בני, והיינו שהוא לא יכול לברך כלום ואם כן איך פתאום ברך אותו? וע"ז תירץ רש"י שכשברך יצחק ליעקב איטליה של יון עדיין לא היתה קיימת כי מבואר בסנהדרין כא. שאיטליה של יון נבנתה בשעה שנשא שלמה את בת פרעה נעץ קנה בים ונבנתה רומי שזה איטליה של יון. ולכך ג"כ אמר יצחק לעשו משמני הארץ **יהיה** מושבך, בלשון עתיד, כי כעת זה עדיין לא קיים, ולכך ג"כ הקדים שמני הארץ לטל השמים, בשונה מהברכה ליעקב שהקדים טל השמים לשמני הארץ, כי בברכה לעשו כל עוד אין שמני הארץ אין תועלת בטל השמים. רבי העשיל.

כז מא. יקרבו ימי אבל אבי ואהרגה את יעקב אחי. מה הטעם שאמר שיהרוג את אחיו רק בימי אבל אביו? י"ל ע"פ מה שכותב רש"י בפסוק הבא שהוגד לרבקה מה שעשו מהרהר בליבו, ע"כ אמר עשו כשאבא שלי יהיה אבל, והיינו כשיתאבל על רבקה כי היא תמות, אז אני אוכל להרוג את יעקב כי אז לא יהיה מי שיגלה את מצפוני ליבי ליעקב. ברכת טוב.

כח ה. רבקה אם יעקב ועשו. רש"י תמה מה הוספנו כאן אם יעקב ועשו. יש תשובה יפה של הרב מבריסק ע"פ נדרים לא. הנודר מזרע אברהם מותר בזרע עשיו, כי ביצחק יקרא לך זרע ולא כל יצחק וה"ה זרע יצחק. אבל הנודר מזרע רבקה אסור בזרע עשיו דהיא אם יעקב ועשיו וזה מה שבא להשמיענו.

מאמרי מוסר וסיפורים מענייני הפרשה

ריבוי תפילה

נאמר בפרשה ויעתר יצחק לה׳ לנכח אשתו ופירש״י ויעתר הרבה והפציר בתפילה, ויעתר לו ה׳ נתפצר ונתפייס ונתפתה לו. ובבראשית רבה אמרו ששפך תפילות בעושר. ובתרגום יונתן (מתורגם על פי כתר יונתן): וילך יצחק להר העבודה מקום שעקדו אביו והפך יצחק בתפילותיו דעתו של הקדוש ברוך הוא ממה שגזר על אשתו כי עקרה היתה אצלו עשרים ושתים שנים ותתהפך בעבורו דעתו של הקדוש ברוך הוא ממה שגזר עליה שאף הוא היה עקר ונִסתייע ותהר רבקה אישתו. וביבמות סד. אמרו: א״ר יצחק מפני מה היו אבותינו עקורים מפני שהקב״ה מתאוה לתפלתן של צדיקים. וברבינו בחיי כתב: ומכאן יש ללמוד עוד כח התפלה שהיא גדולה מאד ואפילו לשנות הטבע. ומבואר בחז״ל שיש תפילות שלוקח זמן עד שייענו כי לפעמים הקב״ה רוצה לתת לנו משהו יותר גדול למשל שידוך טוב או ילד מוצלח, או יותר פרנסה וכו׳ ובשביל זה צריך המון תפילות וע״י שמתעכבת הישועה מתרבות התפילות והתוצאה לבסוף תהיה יותר גדולה ויותר טובה. רואים מכל זה שאסור לאדם להתייאש מלהתפלל הן על דש״ק והן על שאר ענינים, ואפילו נראה לו שכבר התפלל די והותר ואין תפילתו עושה פירות, ישמיך להעתיר בתפילה עד שיושע. כמו שאמרו בברכות לב: אמר רבי חמא ברבי חנינא אם ראה אדם שהתפלל ולא נענה יחזור ויתפלל שנאמר קוה אל ה׳ חזק ויאמץ לבך וקוה אל ה׳. ובילקוט שמעוני ישעיה שפח: ר׳ יוחנן בשם ר׳ חייא והיה כי הרבתה להתפלל, מכאן שכל המרבה בתפלה נענה. ולפעמים אם התפילה לא מועילה לו מועילה לאחרים או לזרעו אחריו. וידוע שתמיד אצל גדולי הדור כשבאו לבקש ישועה הם היו עונים להמשיך להתפלל. והרב שטינמן היה מביא מאשה אחת מנשי הנביאים שהתפללה 264 פעמים ולא נענתה אך כשהגיע ל-265 נענתה ובזכות זה התעשרה, כי לעיתים אנו נצרכים להרבה מאוד תפילות בשביל לראות את הישועה. ואין עצה ואין תבונה, רק להתפלל להתפלל ושוב להתפלל!

ואל הקב״ה אפשר להתפלל בכל עת ובכל שעה, אם זה בג׳ תפילות שנתקנו לישראל, אם זה תפילה פרטית שאדם יכול לשאול מה׳ בכל שעה שמזדמן לו. ואשרי העם שה׳ אלוקיו. יסוד התפילה הוא לחזק בליבנו את האמונה והביטחון בה׳, כי ע״י שאנו מתפללים אליו לכל דבר ולכל צרה זה מראה שאנו מאמינים שהוא יכול להושיע אותנו ובוטחים בישועתו. ידועים ומופרסמים דברי החפץ חיים בליקוטי אמרים בגודל התועלת שיש לתפילה. ואלו דבריו: כל הצרות הבאות עלינו שאיננו ניצלים מהם הוא משום שאין אנו צועקים ומרבים בתפילה עליהם, כי לו התפללנו ושפכנו שיח לפני הקב״ה בוודאי לא ישובו תפילותינו ובקשותינו ריקם. ולא יסתפק אדם במה שמתפלל שמונה עשרה ג״פ ביום אלא מלבד זאת צריך כמה פעמים ביום לשפוך תפילות ובקשות בינו לבין עצמו כשהוא בבית, וצריך שיהיה מעומקא דליבא, כי בינו לבין עצמו הוא יחשוב על מצבו הכלכלי וטרדותיו הרבים ועל משפחתו וכו׳, ואז הוא ממילא יתפלל בתחנונים. ותפילה כזאת, אומר הח״ח, בוודאי לא תשוב ריקם. וכן החזו״א באגרותיו משבח את הקרבה הגדולה שזוכה לה האדם בעת התפילה, וכך הוא כותב: מה נפלא הדבר כי ביכולת האדם להשיח דאגותיו לפני אדון עולם כאשר הוא משיח לרעהו, ותפילה בעת צרה שהאדם נצטוה עליה היא לו לעזר ותרופה מתמדת. ואכן כותב החזו״א במכתביו הידועים שאדם צריך לקבוע לעצמו נוסח של תפילה שמתאימה לו, ויצייר לעצמו איך הקב״ה עומד על ידו מאזין לו ושומע את תפילותיו. וע״ז הוא יתפלל יותר מעומק הלב. עוד מוסיף החזו״א שבכל עניין שיש לאדם, עליו למעט בהשתדלות ולהרבות בתחנונים לפניו, וע״ז יפעל יותר מהמשתדל.

סיפור נפלא ביותר התרחש בזמן הכתב סופר שהיה רב העיר, אחרי פטירת אביו החתם סופר. באחד מבתי היהודים היה משרת גוי, שהיה רע ומושחת. יום אחד ראה המשרת הגוי את שר העיר מתהלך ברחובות, הגוי הצליח בערמומיות לשלוף את ארנקו של השר ולברוח. כשקלט השר מה שקרה ששדדו אותו כך לאור היום. כעס מאד, ציווה על המשטרה לעשות הכל על מנת להחזיר את כספו ולהעניש את הפושע. השוטרים החלו בחיפושים, ואז קלט הגוי שמצבו רע ועלולים לתפוס אותו בהקדם, הוא החליט להוציא את עצמו מצרה זו, וגם על הדרך להפטר ממעסיקו היהודי. הלך הגוי והחביא את הארנק בביתו של היהודי מעבידו. ואכן לאחר כמה ימים כשעברו השוטרים מבית לבית לחפש את האבידה, נכנסו לביתו של היהודי ולאחר בדיקה יסודית נמצאה הגנבה בביתו של היהודי המופתע. מיד אסרו אותו. הוא בכה במר נפשו על חפותו אך שום דבר לא עזר, אם הגנבה נמצאה בביתו הרי שהוא זה הגנב – כך נאמר לו. היהודי הובל לבית הסוהר ודינו נחתם במשפט למות בתליה על הגרדום בכיכר העיר. כשהגיעה השמועה לאזני הכתב סופר הוא נחרד מאד על הרצון להרוג איש ישר וכשר שלא עשה דבר. הוא שלח את טובי העסקנים לנסות לשכנע אך שום דבר לא עזר. גם מעטפות של שוחד ניסו, אך אין מה לדבר השר כועס מאד ולא מוכן לוותר. כשראה הכתב סופר שנסגרו בפניו כל השערים, נסע לשכנע את שרי המלוכה מהדרגים הגבוהים ביותר, אולם שר העיר לא היה מוכן לשמוע מכלום. כשראה הכתב סופר שהמצב לא טוב וההשתדלות לא עזרה, הוא בא אל ביתו שבור ורצוץ באישון לילה האחרון שלפני ביצוע גזר הדין כשכל העיר ממתינה לחזות בעונש הכבד.

בשעת לילה מאוחרת הלך הכתב סופר לישון כשהוא עייף מכל עמל וטרדת הימים האחרונים, והוא בדאגה גדולה וצער מה יהיה בגורלו של אותו יהודי חף מפשע, והוא לא יודע מה עוד ניתן לעשות. מתוך מחשבות ודאגות נפלה עליו תרדמה, והנה הוא רואה בחלום הלילה את אביו הקדוש החתם סופר כשפניו זועפות עליו, הוא רעד ופחד מפני שאביו התקרב אליו בפנים קשות. היתכן? זעק החתם סופר על בנו, יהודי חף מפשע צועד אל מותו, משאיר אחריו אישה וילדים חלילה, ואתה שוכב על מיטתך ואינך פועל להצלתו? הכתב סופר נבהל לשמוע את תוכחת אביו והחל בוכה בכי נורא ׳הלא כל מה שביכולתי עשיתי, ואף מעבר למה שיכולתי, לא חסכתי בשום טרחה כדי להצילו, וכי יש עוד דרך נוספת שעדיין לא ניסיתי?׳ שאל הכתב סופר. יש ויש ענה אביו החתם סופר בנחרצות, מדוע אינך מתפלל??? בלילה שכזה לא ישנים. פסק החתם סופר. הכתב סופר קם מיד ממיטתו בגבורה ובהתלהבות וקרא למשמשו, כשהוא מצוה עליו לגשת אל ראשי הקהל שיעוררו את כל יהודי העיר, וכולם ללא יוצא מן הכלל, על אף השעה, יתאספו בבית הכנסת לתפילה וזעקה להצלת נפש מישראל. הכתב סופר ניגש לבימה והרים את קולו בזעקה, ואמר, ניסינו כוחנו בכל הדרכים האפשריות, אך נראה שהכל סגור ונעול בעדנו, אבל אצל הקב״ה אף פעם לא סגור. שערי דמעות לא ננעלו. היתה שם באותה שעה התעוררות גדולה מאד. בכיות וזעקות וקל כביר לא ימאס תפילת רבים. נקרעה הגזרה ולמחרת בעת שהלכו לבצע את גזר הדין, הסכים השופט לחקור את אותו משרת גוי ונבזה שהיה בבית היהודי, והגוי שלא התכונן לחקירה זו, נשבר מיד והודה, וכך הועלה המשרת הגוי לגרדום. היהודי ניצל ושב לביתו. אכן תפילה אמיתית לא שבה ריקם.

לפעמים באה לבן אדם צרה, הוא מנסה את כל הדרכים האפשריות איך אפשר לעזור, כמו למשל שילדו חולה ח״ו, מיד פונה לכל טובי המומחים והעסקנים ולוקח את הרופאים הכי טובים, פונה לבקשת ברכות מרבנים.. אך צריך לזכור שדבר ראשון ד׳ מחכה לתפילה אמיתית שבאה עמוק מתוך הלב, בידיעה שרק ד׳ יכול לעזור, ואין שום ברייה אחרת בעולם שיכולה לשנות משהו מהנגזר למעלה, והכל מידו הרחומה, וכך לאחר תפילה כזאת כמובן יכול לעשות עוד השתדלות.

ידועים דברי חז״ל. שהקב״ה מביא לאדם טרדות ויסורים כדי שהאדם יתפלל לפניו, ואם האדם לא מתפלל לפניו אז הקב״ה מביא לו עוד יסורים, עד שיגיע למצב שיתפלל לפניו. וכדי להיוושע בתפילה על האדם להתפלל מעומק הלב. ובמקום להרבות בהשתדלות לפני בשר ודם עלינו מוטל להתחזק באמונה שאין עוד מלבדו, ורק בורא עולם יכול להושיע אותנו, וכמה שאנו יותר מאמינים בכוח התפילה, התפילות שלנו יתקבלו יותר לפניו לרצון. והתפילה על כל עניין מייצרת אצל האדם קרבת אלוקים שזה רוגע נפלא שיש לאדם שמרגיש שנמצא בידים שלו יתברך. ואין להתייאש גם אם לא נענה מיד הוא ייענה בהמשך אי״ה, כי תפילות לא שבות לעולם ריקם. ותפילות מתקבלות כשאדם מרגיש שאין לו על מי להישען אלא על אביו שבשמים.

החפץ חיים תמיד כשבאו לבקש ממנו ברכות היה אומר שאבא לא אוהב ששולחים לו שליחים. הקב״ה רוצה שהאדם יפנה אליו ישירות ויבקש את בקשותיו האישיות והקב״ה רק מצפה ורוצה לתת לנו. אלא מה, אנו צריכים להתפלל ולפעמים גם להרבות בתפילה אך לא להפסיק בזה כלל. ובשנים האחרונות רבי חיים קניבסקי היה אומר לפונים אליו ומבקשים על כל מיני בעיות שהקב״ה עושה לנו אם זה כי הוא רוצה שנתפלל אליו, וכל הזמן להרבות בתפילה על הילדים על הפרנסה על הבריאות ועל הצלחה בכל העניינים כי זה הדבר היחיד שנשאר בדורינו היתום, וע״י תפילה רואים ללא הרף בחוש את ישועות ה׳.

וכשהתפילות הן מתוך לב נשבר אז עולה שוועתינו לאלוקים. אחד מגדולי ירושלים בדור הקודם היה רבי ישעיה בראדקי בעת אשר עלה מחו״ל לאר״י בספינה עם בנו ובתו הקטנים, כשכבר היו קרובים לארץ ישראל נשברה הספינה והוצרכו כולם לקפוץ למים, האבא לקח עמו את בנו ובתו והחל שוחה עימם לעבר החוף, תוך כדי השחיה בים הוא הרגיש שכוחותיו אוזלים ממנו, ואם הוא לא יעזוב אחד מהם כולם יטבעו, בשעה קשה זו הוא חישב את מי עדיף להשאיר מבחינת התורה ויצא לו (ממש לבכות) שהבן קודם להצלת הבת. בטרם עשה דבר נורא זה, הוא הודיע לילדה בלב נשבר שהוא מוכרח לזרוק אותה למים. מששמעה הבת ד״ז החלה לזעוק במר נפשה: אבי אבי אין לי על מי להישען כי אם עליך, רחם עלי בלי חשבונות. לשמע דבריה נזדעזע האב והחל זועק אל ה׳ שיושיעם, מיד הוא הרגיש שהוא מקבל כוחות חדשים, ובעוז ותעצומות החל לשחות עם שניהם עד הגיעם לחוף מבטחים. לאחר שנים רבות כשהגיע זמן פטירתו הוא קרא לבתו והזכיר לה את הזעקה שלה אבי אבי, וא״ל דעי לך שבכל ענין שמרגישים שנמצאים במקום צר ומצוק, אפילו שנראה לכאורה שאין מקום להינצל, תזכרו לצעוק אבי אבי אל תעזבני. וכשזה מגיע ממעמקי הלב הקב״ה נענה בכל אשר נבקש ממנו. ובפרט אם זה לדברים רוחניים כחברותא טוב וכדו׳.

וידוע הסיפור על יהודי מכניס אורחים גדול שיכלו להיכנס אליו לג׳ סעודות ביום כיד המלך ללא כסף. והנה אורח הגיע לעיר הוא שמע על ההכנסת אורחים אך לא ידע היכן זה, הוא שאל והראו לו שידפוק בבניין פלוני בדלת פלוני, והאורח הגיע למקום אך בטעות דפק בדלת אחרת. ההוא מכל עמל וטרדת הימים האחרונים, והוא בדאגה גדולה וצער מה יהיה בגורלו של אותו יהודי חף מפשע, והוא לא יודע מה עוד ניתן לעשות. מתוך מחשבות ודאגות נפלה עליו תרדמה, והנה הוא רואה בחלום הלילה את אביו הקדוש החתם סופר כשפניו זועפות עליו, הוא רעד ופחד מפני שאביו התקרב אליו בפנים קשות. היתכן? זעק החתם סופר על בנו, יהודי חף מפשע צועד אל מותו, משאיר אחריו אישה וילדים חלילה, ואתה שוכב על מיטתך ואינך פועל להצלתו? הכתב סופר נבהל לשמוע את תוכחת אביו והחל בוכה בכי נורא ׳הלא כל מה שביכולתי עשיתי, ואף מעבר למה שיכולתי, לא חסכתי בשום טרחה כדי להצילו, וכי יש עוד דרך נוספת שעדיין לא ניסיתי?׳ שאל הכתב סופר. יש ויש ענה אביו החתם סופר בנחרצות, מדוע אינך מתפלל??? בלילה שכזה לא ישנים. פסק החתם סופר. הכתב סופר קם מיד ממיטתו בגבורה ובהתלהבות וקרא למשמשו, כשהוא מצוה עליו לגשת אל ראשי הקהל שיעוררו את כל יהודי העיר, וכולם ללא יוצא מן הכלל, על אף השעה, יתאספו בבית הכנסת לתפילה וזעקה להצלת נפש מישראל. הכתב סופר ניגש לבימה והרים את קולו בזעקה, ואמר, ניסינו כוחנו בכל הדרכים האפשריות, אך נראה שהכל סגור ונעול בעדנו, אבל אצל הקב״ה אף פעם לא סגור. שערי דמעות לא ננעלו. היתה שם באותה שעה התעוררות גדולה מאד. בכיות וזעקות וקל כביר לא ימאס תפילת רבים. נקרעה הגזרה ולמחרת בעת שהלכו לבצע את גזר הדין, הסכים השופט לחקור את אותו משרת גוי ונבזה שהיה בבית היהודי, והגוי שלא התכונן לחקירה זו, נשבר מיד והודה, וכך הועלה המשרת הגוי לגרדום. היהודי ניצל ושב לביתו. אכן תפילה אמיתית לא שבה ריקם.

לפעמים באה לבן אדם צרה, הוא מנסה את כל הדרכים האפשריות איך אפשר לעזור, כמו למשל שילדו חולה ח״ו, מיד פונה לכל טובי המומחים והעסקנים ולוקח את הרופאים הכי טובים, פונה לבקשת ברכות מרבנים.. אך צריך לזכור שדבר ראשון ד׳ מחכה לתפילה אמיתית שבאה עמוק מתוך הלב, בידיעה שרק ד׳ יכול לעזור, ואין שום ברייה אחרת בעולם שיכולה לשנות משהו מהנגזר למעלה, והכל מידו הרחומה, וכך לאחר תפילה כזאת כמובן יכול לעשות עוד השתדלות.

ידועים דברי חז״ל. שהקב״ה מביא לאדם טרדות ויסורים כדי שהאדם יתפלל לפניו, ואם האדם לא מתפלל לפניו אז הקב״ה מביא לו עוד יסורים, עד שיגיע למצב שיתפלל לפניו. וכדי להיוושע בתפילה על האדם להתפלל מעומק הלב. ובמקום להרבות בהשתדלות לפני בשר ודם עלינו מוטל להתחזק באמונה שאין עוד מלבדו, ורק בורא עולם יכול להושיע אותנו, וכמה שאנו יותר מאמינים בכוח התפילה, התפילות שלנו יתקבלו יותר לפניו לרצון. והתפילה על כל עניין מייצרת אצל האדם קרבת אלוקים שזה רוגע נפלא שיש לאדם שמרגיש שנמצא בידים שלו יתברך. ואין להתייאש גם אם לא נענה מיד הוא ייענה בהמשך אי״ה, כי תפילות לא שבות לעולם ריקם. ותפילות מתקבלות כשאדם מרגיש שאין לו על מי להישען אלא על אביו שבשמים.

החפץ חיים תמיד כשבאו לבקש ממנו ברכות היה אומר שאבא לא אוהב ששולחים לו שליחים. הקב״ה רוצה שהאדם יפנה אליו ישירות ויבקש את בקשותיו האישיות והקב״ה רק מצפה ורוצה לתת לנו. אלא מה, אנו צריכים להתפלל ולפעמים גם להרבות בתפילה אך לא להפסיק בזה כלל. ובשנים האחרונות רבי חיים קניבסקי היה אומר לפונים אליו ומבקשים על כל מיני בעיות שהקב״ה עושה לנו אם זה כי הוא רוצה שנתפלל אליו, וכל הזמן להרבות בתפילה על הילדים על הפרנסה על הבריאות ועל הצלחה בכל העניינים כי זה הדבר היחיד שנשאר בדורינו היתום, וע״י תפילה רואים ללא הרף בחוש את ישועות ה׳.

וכשהתפילות הן מתוך לב נשבר אז עולה שוועתינו לאלוקים. אחד מגדולי ירושלים בדור הקודם היה רבי ישעיה בראדקי בעת אשר עלה מחו״ל לאר״י בספינה עם בנו ובתו הקטנים, כשכבר היו קרובים לארץ ישראל נשברה הספינה והוצרכו כולם לקפוץ למים, האבא לקח עמו את בנו ובתו והחל שוחה עימם לעבר החוף, תוך כדי השחיה בים הוא הרגיש שכוחותיו אוזלים ממנו, ואם הוא לא יעזוב אחד מהם כולם יטבעו, בשעה קשה זו הוא חישב את מי עדיף להשאיר מבחינת התורה ויצא לו (ממש לבכות) שהבן קודם להצלת הבת. בטרם עשה דבר נורא זה, הוא הודיע לילדה בלב נשבר שהוא מוכרח לזרוק אותה למים. מששמעה הבת ד״ז החלה לזעוק במר נפשה: אבי אבי אין לי על מי להישען כי אם עליך, רחם עלי בלי חשבונות. לשמע דבריה נזדעזע האב והחל זועק אל ה׳ שיושיעם, מיד הוא הרגיש שהוא מקבל כוחות חדשים, ובעוז ותעצומות החל לשחות עם שניהם עד הגיעם לחוף מבטחים. לאחר שנים רבות כשהגיע זמן פטירתו הוא קרא לבתו והזכיר לה את הזעקה שלה אבי אבי, וא״ל דעי לך שבכל ענין שמרגישים שנמצאים במקום צר ומצוק, אפילו שנראה לכאורה שאין מקום להינצל, תזכרו לצעוק אבי אבי אל תעזבני. וכשזה מגיע ממעמקי הלב הקב״ה נענה בכל אשר נבקש ממנו. ובפרט אם זה לדברים רוחניים כחברותא טוב וכדו׳.

וידוע הסיפור על יהודי מכניס אורחים גדול שיכלו להיכנס אליו לג׳ סעודות ביום כיד המלך ללא כסף. והנה אורח הגיע לעיר הוא שמע על ההכנסת אורחים אך לא ידע היכן זה, הוא שאל והראו לו שידפוק בבניין פלוני בדלת פלוני, והאורח הגיע למקום אך בטעות דפק בדלת אחרת. ההוא שאל לרצונו, והאורח אמר אני רוצה סעודה, אמר השכן בא תעבוד אצלי בשדה עד הערב, תחרוש תזרע ותקצור מה שצריך, ולפנות ערב תחזור אלי. ההוא עבד קשה כל היום ולפנות ערב אחרי יום עבודה מפרך הוא הגיע לבעה״ב וביקש אוכל, הבעה״ב נענה תכנס לדירה ממול ושם יש אוכל כיד המלך, הוא נכנס והתחיל לאכול ואכן האוכל היה כיד המלך. הוא שואל את זה שעל ידו כמה עבדת בשביל האוכל? ההוא לא הבין ואמר לא עבדתי כלום. הוא שואל את זה שבצד השני ואותה התשובה, לא עבדתי כלום. הוא בירר והתברר לו שפשוט השכן עשק אותו. אומר החפץ חיים, הקב״ה מתאווה לתפילתן של ישראל הוא רוצה שידפקו במקום הנכון, ובזמן צער הוא רוצה שיפנו אליו, הוא לא רוצה שיפעילו קשרים ופרוטקציות אלא כשיש משהו קשה יפנו ישירות לקב״ה ולא רק סגולות וברכות מרבנים אלא דיבור ישיר. וזה גם כוונת הפסוק עזי וזימרת קה, היינו כשהבטחון והחוזק שלי הוא מה׳ ורק ממנו, אז ויהי לי לישועה.

סיפר רבי יעקב קמינצקי בעיירה מיר השוכנת ליד הגבול שבין פולין וליטא גרה נערה שהתיתמה בגיל צעיר. כשבגרה והגיעה לגיל השידוכים היו לה קשיים רבים במציאת השידוך. חברותיה נישאו ולה קשה מאד, למה? שאיפותיה היו להינשא לבעל תלמיד חכם צדיק וירא שמים, אך כזה חתן רצה סכום כסף גדול ובחורה יתומה מאב מהיכן תשיג את הסכום? היא הצליחה לעבוד כספרנית לחסוך כסף שתוכל להינשא, אך הסכום קטן ולא מספק עדיין. באחד בימים בהיותה בספריה חשבה לעצמה מה עוד יכולה לעשות ואז עלתה מחשבה במוחה לבקש ישירות מבורא העולמים. תמיד היא התפללה אך ניסתה עוד השתדלויות. עכשיו שהיא יודעת ששום השתדלות לא הועילה תבקש ממלך מלכי המלכים רק הוא יכול לעזור. היא החליטה לכתוב מכתב. לקחה נייר והחלה לבקש מבורא עולם אבי יתומים. היא בקשה מכל ליבה מאבא שבשמים שישלח לה חתן צדיק ירא שמים למרות שאין לה הרבה כסף להביא אך היא רוצה לזכות להקים בית של תורה אמיתי. היא התחננה במכתב לאביה שבשמים שיעזור לה וחתמה את שמה. הכניסה את המכתב למעטפה וכתבה מבחוץ ״לאבי שבשמים״ הלכה לגינה שמחוץ לעיירה מיר נעמדה וברגע של משב רוח פתחה את ידה והביטה איך המכתב נישא ברוח... אחר כך שבה לביתה באמונה תמימה שד׳ יכול לעשות הכל. ימים ספורים לאחר מכן יצא אחד מתלמידי ישיבת מיר לשוח בשדה פתאום ראה מעטפה מונחת בין השיחים הוא רצה להרימה לעשות מצות השבת אבדה אך נדהם לראות שכתוב על המעטפה לאבי שבשמים. בסקרנותו פתח וקרא כמה וכמה פעמים והתרגש מאד מהכנות ומהכאב שנכתב במכתב, הוא נגש להתייעץ עם ראש הישיבה הג״ר אליהו ברוך קמאי זצ״ל. הבחור הביע את הסכמתו להינשא לאותה בחורה, ברר עליה ומצאה חן בעיניו למרות שהיתה מבוגרת ממנו בשש שנים. כמו שהתפללה הנערה כך זכתה לבעל צדיק הלא הוא ר׳ יצחק יחיאל דוידוביץ והגיע למעלות גדולות בתורה וביראה. לימים נעשה משגיח לישיבת מינסק והיה לרבם של מנהיגי הדור באמריקה.

ותפילה על רוחניות מובטח שתתקבל, ואדרבה להצליח ברוחניות זה רק ע״י תפילה ללא הפסק, ורבים רבים מהגדולים אשר בארץ המה היו חלשים מאוד בצעירותם, והם פרחו בזכות התפילות. רבי חיים קמיל אשר היה ידוע בגאונותו האדיה ובבקיאותו הגדולה בתורה, לא היה כזה בתור ילד, הוא היה חוזר על כל דף ארבעים פעמים כדי להבינו כראוי. פעם ראו אותו כשהיה בחור כשהוא עומד ליד ארון הקודש ובוכה, הוא בכה שיזכה להבין פשט בתוס׳. ואכן הוא זכה, הוא זכה מכח ההתמדה והתפילה שלו שיזכה להבין את התורה. וכיצד הוא זכה לכזאת ידיעת התורה, שמלבד מה שהוא ידע ש״ס ופוסקים בע״פ, הוא גם ידע את כל המפרשים על התורה (רש״י רמב״ן אוה״ח וכו׳) ואת כל המדרשים. ומי שהכיר אותו ידע שהוא היה לומד במשך השבוע רק גמ׳ ופוסקים ורק בשבת הוא היה לומד פרשת השבוע עם מפרשים, וא״כ מנין הוא זכה לדעת את הכל כ״כ טוב? אין זאת אלא שכל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה. וחלק מהדברים הרבה זה שיש דברים שהוא זוכה לדעת אותם בלי מאמץ מיוחד. **בהקדמה** לספר שיעורי רבי פסח מקוברין מספר רבי פסח שבצעירותו היה לו ראש חלש, ואז יום אחד הוא היה בחברת בחורים מבוגרים ששוחחו בלימוד בעניין מסויים והוא אמר את הערתו, וההערה לא כ״כ היתה במקומה אז הבחורים גיחכו. תקרית זו שברה את רוחו של רבי פסח הצעיר והוא התייפח בבכי לה׳ שיפתח את מוחו בהבנת התורה, והנה הוא נרדם וחלם שמבטיחים לו ס״ד בלימוד בעיון, ויהי בהקיצו זכר את דבר החלום והוא פתח גמ׳ ב״ק והתחיל ללמוד בעיון רב ונעשה כמעיין הנובע, עד שנתעלה לאחד מגדולי ראשי הישיבות והיה לרבם של רבים מגדולי התורה ובין תלמידיו נמנה רבי משה פינשטין. **וכן** רבי נחמן מברסלב העיד על עצמו (שבחי הר״ן עמוד ה) שבתחילה כל לימודו בא לו ביגיעה גדולה ולא היה מבין לימודו, ולבסוף זכה למה שזכה ע״י ריבוי תפילות, תחינות, בקשות וריצויים. **סיפור** דומה סיפר רבי יעקב ניימן ר״י אור ישראל על עצמו, שכשהגיע לישיבת לומז׳ה הוא היה יתום מאבא ואמא, והיה בודד בעולם ללא משען ותמיכה, תחושת הבדידות שלו העמיקה כל פעם כשראה את הבחורים נוסעים לשבות בביתם, ולפעמים היו מקבלים חבילות מההורים, דבר זה

היה פוצע את ליבו שאין לו משפחה וכלום. יום אחד הוא התיישב בחדר צדדי ובכה לקב"ה אבי יתומים שיושיע אותו. הוא לא מבקש לא חבילות ולא בית חם, הוא רוצה רק ס"ד בהצלחת וידיעת התורה וכך הוא בכה במשך שעות אחדות, ומאותו היום נפתח ליבו בהבנת עומקה של תורה עד שגדל לאחד מראשי הישיבות המפורסמים בדור שלפנינו. **סיפור נוסף** בעניין זה סיפר על עצמו רבי ירוחם ליבוביץ (תלמידו המובהק של הסבא מקלם) המשגיח של ישיבת מיר, וכך הוא סיפר: כשהגעתי לקלעם לא התקבלתי לישיבה. אך לא אמרתי נואש, עמדתי מאחורי דלתו של הסבא והתפללתי ובכיתי כפי שלא בכיתי לה' מעולם, והוסיף רבי ירוחם אם

שאלה: מדוע בסופו של דבר עשיו זכה לקבל ג"כ ברכה לא קטנה בכלל, למרות שהיה רשע גדול? **תשובה:** מתרץ ע"כ החידושי הרי"ם שעשיו היה רשע מרושע, אבל היה לו כח אדיר שאי אפשר לזלזל בזה בכלל, והכח הזה היה כח של כיבוד הורים שאין לו אח ורע וזה נשק גדול לזכות לברכות גם כשזה לא מגיע לו כלל, ובמה היה עשיו מכבד את הוריו? במדרש בפרשתנו מסופר שעשיו היה לו בגד מיוחד שבו היה משמש את אביו וזה בגדי עשיו החמודות, ומוסיפים חז"ל ומביאים מעשה מרבי שמעון בן גמליאל שהעיד על עצמו כל ימי הייתי משמש את אבא ולא שימשתי אותו אחד ממאה שעשיו מכבד את אביו שהיה מכבדו בבגדי מלכות, וחז"ל ג"כ אומרים לנו (מובא ברש"י זכריה ב יב) שכל זמן שעשיו לא קיבל את השכר שלו על כיבוד ההורים כל השפע הגדול שמגיע לנו מתעכב, ובשפת אמת הביא שבעיקרון יעקב לא היה ראוי לקבל את ברכת אביו עד שימסור נפשו לכבוד אב, וע"י שמסר נפשו לעשות רצון אמו למרות שהיה חשש שעשיו יהרוג אותו זה הזכות שבשבילה זכה יעקב לקבל את ברכת אביו. ועוד מובא במדרש שעשיו זכה שראשו יקבר במערת המכפילה בזכות שמסר נפשו על כיבוד אב.

שאלה: יעקב היה עמוד האמת כמו שכתוב תתן אמת ליעקב, וא"כ איך הוא הגיע כמו גנב בחשיכה לאבא שלו ואמר אני עשיו בכורך, הרי ברור שיש כאן איזה צל של אדם שלא דובר אמת וזאת בלשון המעטה, ומה ההסבר שנאמר לילדינו ע"ז? **תשובה:** ראיתי ביאור נפלא מאוד מרבי חזקיהו קרלינשטיין שכך הוא סיפר: פעם אביו רבי ראובן בא למסור שיעור בבאר שבע וכאשר הוא סיים את השיעור הגיע אליו אדם עיוור ואמר לו כבוד הרב לאחר שעברתי את השואה נפטרו כל בני משפחתי, זכיתי להתחתן ונולד לי בן יחיד ולילד הזה נולד בן אחד ויחיד והערב הוא מתחתן באולמי תמיר בירושלים, הבנתי שהרב הולך כעת לתחנה אנא מכם תיקחו אותי לקו 870 שנוסע לירושלים. לאחר בירור קצר התברר לרבי ראובן שקו 870 מגיע לצפון לעפולה, ואילו קו 470 נוסע לירושלים, אז רבי ראובן לא היסס ואמר לעיוור קו 870 נוסע לעפולה אני אעלה אותך לקו 470 שנוסע לירושלים, אבל העיוור מתעקש ואומר 'לא! קו 870 מגיע לירושלים אנא תעלה אותי לקו 870...'. רבי ראובן נכנס לדילמה מאוד גדולה. אילו הוא יעלה אותו לקו 870 הוא בוודאי יפסיד את החתונה של נכדו היחיד, אך מאידך גיסא הוא מתעקש ע"ז. ברור שכ"א יבין שמצווה גדולה לשקר ולומר על קו 470 שזה 870 כדי שאותו עיוור יזכה להגיע לחופת נכדו היחיד. כן הדבר בנוגע לשאלתנו, יצחק חפץ מאוד לתת את הברכות לבנו שימשיך אותו בקודש, אבל רבקה יודעת שהוא טועה ועשיו הוא אבי העמלקים של כל הדורות והוא אבי השקרנים והנוכלים. זה שרבקה לא אמרה זאת ליצחק כל ימיו כי לא רצתה לצער אותו, וברור שמי שהאמת נר לרגליו חייב לשנות קצת מהאמת כדי שהברכות לא יגיעו חלילה למי שיצחק לא באמת חפץ בכך.

שאלה: סגולה להצלחה בניתוח, לידה, מבחן וכדו'? **תשובה:** בספר כף החיים סימן רפא סק"ח כתב בשם רבי יהודה החסיד, שאדם לפני כל דבר שהולך לעבור ורוצה ס"ד והצלחה, יקבל ע"ע לומר נשמת כל חי כשיהיה ניצול ממנה, ויש לכך רמז בפסוק ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו **לנכ"ח** ר"ת **לומר נשמת כל חי**. וידוע שמרן הסטיפלער היה מעורר ע"כ הרבה שיקבלו ע"ע לאחר ניתוח או לידה לומר נשמת בכוונה כולל ישתבח עד ברוך אתה ה' אפילו ביחיד, ויושעו.

שאלה: בפרשת השבוע ויתן לך. למה ומתי אומרים זאת? **תשובה:** בראשונים (אבודרהם וכל בו) איתא לומר ויתן לך במוצ"ש וזה סימן טוב לכל השבוע, וכתב המשנ"ב ביה"ל רצה. לומר זאת קודם הבדלה. ויש להוסיף שהסגולה הכי גדולה במוצ"ש זה ללמוד תורה והוא הצינור המשפיע על כל השבוע. כ"כ הרב'ה מקאצק, והחזו"א.

שאלה: בפרשתנו עלי קללתך בני האם יש אפשרות להעביר קללה ממני למישהו אחר וכן מחלה ממני לאחר? **תשובה:** החזקוני פירש שהיא אמרה שיצחק יקלל אותי כי יבין שאני עשיתי את העסקה הזאת ולא איתך, וכן פירשו כאן רוב המפרשים וא"א להעביר קללה ממני אל השני. אמנם הספורנו ביאר שהיא תיקח ממנו את הקללה שיקללו והביא ע"כ ראיה מסנהדרין מח ששלמה המלך לקח את הקללה מיואב על עצמו. לעומת זאת במחלה מצאנו בנפש החיים ח מב לרבי חיים פלאג'י שחולה יכול למכור את מחלתו למישהו אחר והמחלה תסתלק ממנו ותעבור לשני, וכן כל צרה המגיעה לאדם אפשר להעבירה ולמוכרה לאדם אחר.

שאלה: איזה עבירה מקטרגת מאוד ומונעת שיתקבלו תפילותינו? **תשובה:** בפרשתינו פכ"ו פ"ה מובא ברש"י איסור לבישת שעטנז. על איסור זה כתוב בחז"ל שזה מונע שיתקבלו התפילות שלנו, וזה מקטרג עלינו ובורא שטן

יש בי משהו זה בזכות אותן השעות ... **האחים הקדושים,** רבי אלימלך והרבי רבי זושא בעת שערכו את גלותם הידועה, הגיעו לעיירה אחת בפולין של מעלה, שם מצאו בחור בעל נשמה גבוהה ונעלה, שהיה זורח ומאיר בשמים ובארץ. הם התפלאו כיצד זכה לאור מופלא רום מעלה כזה, ושאלו את אמו איך זכתה לבן חשוב כזה, שמא בעלה תלמיד חכם או צדיק נסתר וכיוצא. אך האם סיפרה להם שבעלה הוא איכר פשוט, אבל בכל שבת כשהוא שר בדבקות ובכיסופין את זמירות השבת, כאשר מגיע לפיסקה: "ויזכו לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות" וכו', הרי הוא פורץ בבכי גדול מאין הפוגות. זמן רב משתפך הוא

בדמעות, ופעמים שהוא נופל מתעלף לארץ מתוך תפילתו, וצריך לעוררו ולהקימו. "אם כן", אמרו האחים, "הרי הכל מובן, שכן אין לך דבר העומד בפני התפילה!"... ואכן גדל הנער, וברבות הימים נעשה לאחד מגדולי צדיקי הדור, הלא הוא הרב הקדוש רבי דוד מלעלוב זצוק"ל. ופעם כשאמרו לרב מבריסק שהצליח בחינוך בניו, ענה ואמר: אני הצלחתי? הקב"ה עזר לי! וכי יודע אתה כמה תפלות ובכיות השקעתי? אחרים מנדנדים העריסה ושרים, ואני במקום זה אמרתי תהלים. ופעם אחרת ענה לאחד ואמר לו: הבנים הטובים שיש לי, זה משום שלא עבר עלי שמו"ע אחד יבש בלי דמעות.

ידיעות חשובות וכן דברים מגדו"י ערוך בדרך שו"ת

שמקבל רשות ליטול את נשמתנו. וגם כשאנו רואים שאדם חי למרות שלובש שעטנז, היינו משום שהחליפו לו חלילה את המוות ביסורים עוני ושאר דברים חמורים רח"ל. ידוע שגדו"י נזהרו מאוד לא להשתמש בדברים שהם חשש שעטנז ואף בדרבנן כגון בכסאות וספות שחששו לשבת בהן בגלל שעטנז. (בארבעים השנים האחרונות שמשתמשים בעיקר עם חומרים סינטטיים לא חוששים כ"כ לספות עם שעטנז ולא בודקים את זה, אך בספות הישנות של לפני יותר מארבעים שנה עדיין היו משתמשים בפשתן וצמר יחדיו בספות).

שאלה: בפרשתנו יצחק ברך את יעקב, כיצד פועלת ברכת הרבנים? **תשובה:** רבי חיים קניבסקי אמר שעיקר הברכה הוא הביטחון והאמונה של המבקש שה' יעזור בזכות הברכה, ולכן אם אינו מאמין בברכה בדרך כלל זה לא עוזר.

שאלה: יעקב איש תם יושב אהלים, כל אדם רוצה להגיע להיות לטעום את דרגת יושב אהלים, דהיינו להיות שקוע בתורה, איך עושים את זה? **תשובה:** ראיתי רעיון נפלא של הרבי מצאנז השפע חיים שהיה אומר שכשהוא רצה לקבל על עצמו קבלה היה מקבלה ליום אחד בלבד והיינו היה אומר היום אני בל"נ מקבל ע"ע ללמוד היום בלבד כך וכך דפים כך וכך שעות, וכל פעם שהיה מגיע היצה"ר לכשכנע אותי להפסיק הייתי עונה זה רק להיום בלבד מחר אני אעשה את שאר הדברים וכך מחר שוב הייתי מקבל ע"ע ליום אחד והדברים הועילו לי מאוד.

שאלה: האם החרדים מבקשים יותר תקציבים מהמגזר הכללי? **תשובה:** מעולם אבל מעולם החרדים לא ביקשו יותר ממה שמגיע להם ולא קיבלו מה שמגיע להם, החרדים מבקשים אפליה מתקנת הם רוצים מה שמגיע להם. גם החרדים משלמים מיסים על כל קניה בסופר ובכל מקום אחר והם רוצים לחיות את חייהם כמו שהם מאמינים ולקבל את חלקם מהמיסים שהם משלמים, וכל המסיתים למיניהם הם אנשים צבועים שכשנותנים לערבים הם אומרים אנחנו נותנים מה שמגיע, אבל כשזה לחרדים לא מגיע.. וכמו שהכסף של המיסים לחרדים הולך לדברים שאין להם שום זיקה לחרדים כמו תרבויות משונות משחקי כדור תיאטרונים אוניברסטאות שהחרדים לא מקבלים מזה כלום אפס, צריך גם לחלק את העוגה לחרדים כחלקם באוכלוסיה. וברור שאם אנחנו במדינה דמוקרטית צריך לכבד את רצון העם שרצה שלחרדים ולמסורתיים יהיה השפעה על חלוקת התקציב, וכן על דיכוי השפעת והשתלטות בית המשפט שבמשך עשרות שנים פגע ללא רחם בחרדים ובאוכלוסיות החלשות במדינה שרוב העם לא שייך לדעות שלהם והם נבחרים ע"י עצמם שהם קומץ שמאלנים שונאי דת וכופים על החרדים אורחות חיים בגיוס בגיור בכשרות בהפרדה ובכל ריח של יהדות והם הערב רב ומיצגיהם בדורנו.

שאלה: למה הרב מבריסק בקושי היה סנדק בבריתות וכשהוא היה בארץ הוא היה סנדק רק כשש פעמים אצל נכדיו רבי אברהם יהושע ורבי חיים פינשטין אצל נכד של רבי עמרם בלוי אצל נכד של רבי ברוך בער ליבוביץ, אצל נכד של רבי שמחה זליג ריגר, ועוד אחד, והטעם לכך משום שהיה חלש בשעות הבוקר ולא רצה שהבריתות יתעכבו בגללו כי אחז שזריזים מקדימים עדיף ע"ז שהוא יהיה הסנדק.

שאלה: למה באופן קבוע הציפורים בונים קן וחיים על ראשו של הקרנף? **תשובה:** אחד מנפלאות הבריאה זה שהקרנף הגדול והאדיר נעזר רבות בציפור הגדל על גבו, תמיד כשרואים קרנף רואים שעל גבו חיים מספר ציפורים והטעם לכך, כי בעורו של הקרנף מסתובבים נחלים של כינים הפרים ורבים שם והכינים הם מזון משובח לציפורים, ומובן מאוד שהקרנף שמח מאוד מזה כשמשחררים אותו מהבעלי חיים שמוצצים את דמו בלי הפוגה, בעוד שכידוע הקרנף היא חיה שהיא קצרת רואי ולא מבחינה בסכנה האורבת לה מרחוק ואם למשל אריה רוצה לטרוף אותה היא לא יכולה לראות את פני הסכנה, הציפורים שרואים ומרגישים את הסכנה האורבת לקרנף מתריעים בו בציפצופים שונים שהאריה מגיע ואז אבוי לו לאריה שמנסה לטרוף את הבעל חי האדיר הזה.

שאלה: כמה אנשים בעולם הם שמאליים? **תשובה:** בערך 10 אחוזים מאוכלוסיית העולם הם שמאליים ורובם הם גברים. מחקרים הראו ששמאליים הם מוכשרים במיוחד בכמה וכמה דברים, אך הרגשות שלהם שונות והם נוטים לכעוס יותר מהר, וכן הם מפתחים אסטמות ואלגרליות הרבה יותר מאשר ימניים.

שאלה: ממה נגרם אסון צור שהתרחש לפני 40 שנה בימים אלו? **תשובה:** לפני 40 שנה קרס בניין של הצבא הישראלי שהיה בלבנון אז ונהרגו למעלה מתשעים אנשים כמעט

כולם מהצבא הישראלי, לאחר בדיקה מקיפה הוחלט ע"י צוות החוקרים שהבניין נפל מדליפת גז, אך עדויות של כמה ניצולים העידו שראו מכונית תופת דוהרת לתוך הבניין ומתפוצצת שם, וכך עד היום כל שנה מתעוררת המחלוקת בזה בין החוקרים.

שאלה: כשאדם בצרה ואין לי דרך לעזור לו מה אפשר לסייע בידו באופן המקל על הסבל? **תשובה:** רבי חיים קניבסקי היה אומר שכשהוא שומע צרות של מישהו אחר זה מקל על אותו אדם ממה שעובר והוסיף ואמר שלשמוע את הצער של השני ולהשתתף בזה זה מצווה אדירה ורפואה טובה בשבילו.

שאלה: מה גורם התמכרות לאכילת סוכר וקמח לבן? **תשובה:** האוכל סוכר וקמח לבן מתמכר לסוכר וקמח לבן. ולכן אנשים מוצאים עצמם אוכלים עוגות וסוכריות ושוקולדים, וכן יש אנשים ש'חייבים' לאכול שוקולדים או משהו מתוק כל פעם אחרי האוכל למרות ששבעים לגמרי, ואח"כ הם כועסים על עצמם מדוע אינם מצליחים להתגבר, כי זה גלגל כשאדם אוכל מתוק הוא נהיה מכור לזה, וכן פחמימות של קמח לבן מתורגם בגוף לסוכר, והסוכר נספג במהירות בדם, ואז רמת הסוכר בגוף עולה ויש מצב רוח ואנרגיה אבל אחרי זמן קצר הסוכר נוחת לרמה נמוכה, ואז מרגישים תשושים ועצבניים וחסרי אנרגיה. והדבר דומה לשתיית מים מלוחים שרק גוררים את הגוף לשתות עוד ועוד מים. לעומת זאת בפחמימות מורכבות כגון קמח מלא ואורז מלא, הסוכר נספג בגוף באיטיות והגוף מפרק אותו בהדרגה, ואז רמת הסוכר מאוזנת ואין התמכרות לסוכר או לפחמימות ויש תחושת שובע ולא חולמים כל הזמן על אוכל. וזה מלבד הבעיות שנגרמות לגוף מהסוכר.

שאלה: איך נותנים הרגשה לבן זוג שאנו חושבים עליו/ה? **תשובה:** אם מפעם לפעם דואגים לקנות מתנות או משהו טעים לארוחת בוקר וכו' לחשים בשולחן בתיק של העבודה ומביאים מפעם לפעם משהו הביתה שקנו בדרך וחשבו עליו/ה דבר זה שנותן המון והמון פעמים מחפה על דברים והרגשות לא טובים.

שאלה: כשהורה כועס על הילד איך עליו לנהוג? **תשובה:** להביע את הרגשות לא באופן אישי על הילד, לומר מפריע לי שהחדר לא מסודר מפריע לי שיש ילדים שבוכים בבית, מפריע לי כשלא ישנים בזמן, מפריע לי שחוזרים מאוחר הביתה. וכשמבקשים כמה פעמים יפה ולא עוזר אפשר להוסיף שזה מציק לי מאוד כמה אפשר לבקש. **אבל לעולם לא לומר** באופן אישי אתה ילד מבולגן אתה ילד שלא מכבד הורים, אתה ילד שלא יישן בזמן, אתה כל הזמן מרביץ, אתה ילד מאכזב אתה ילד רע.

שאלה בחושן משפט: אדם איבד עט בבית הכנסת והתייאש מזה, למחרת הוא מצא את העט האם מותר לו לקחת את העט או שכיוון שהעט נמצא בבית הכנסת אז ביהכ"נ זכה בזה מדין חצר? **תשובה:** בתי כנסת שלא נועלים אותם הוי חצר שאינה משתמרת ולא נקנה כלל ע"י חצר. קצות סימן ר ס"ק א. משנ"ב קנד ס"ק נט.

מדור ריתחא דאוריתא: נפסק להלכה אדם שבשוגג לא התפלל תפילה אחת משלים שתי תפילות בתפילה הבאה, וכשלא התפלל שתי תפילות יש דעות שבתפילה לאחר מכן משלים את כל מה שהחסיר. לפי"ז יש לדון על חוני המעגל שישן 70 שנה וכן כל אחד שהורדם למשך תקופה האם ישלים כל התפילות של כל הזמן שהורדם וכדו'? וכן תינוק שנשבה וחזר בתשובה כמה ישלים? יישר כח לאברך הגאון המופלא רבי מאיר גילברץ שליט"א שמשפיע שמחת התורה על כל הסביבה שהקשה קושיה זו.

מדור זה יש להימנע מלקרוא בשבת: הרעיונות שנשלחו השבוע: א. פתרון להוצאת כתמי דם. להשרות את הבגדים בקערה עם מים קרים ואבקת ווניש קניה לצבע לבן השריתי לילה שלם ובבוקר הכתם נעלם. **עוד פתרון:** להשרות במים קרים הרבה זמן, אפילו יום שלם ולכבס. יורד לגמרי גם מבגדים בהירים מאד. לא ידוע אם עוזר גם אחרי כביסה או רק לכתמים טריים. **ב.** תרופה טבעית לקשב וריכוז. ישנו סירופ של חברת לייפסלס בשם "מיינד פלוס" שעוזר מאוד לחיזוק הריכוז. אברכים ובחורים ואף ילדים רבים נוטלים זאת באופן קבוע ומעידים על שיפור ממשי!!! ניתן לקחת זאת אף כתחליף לריטלין. הסירופ מאושר במשרד הבריאות 100 אחוז טבעי כמו"כ הינו בהכשר בד"ץ העדה החרדית ירושלים ניתן להשיג: 050-4129760 . **ג.** בנוגע לקמטים בצווארון החולצה - צריך למעוך על זה חזק עם המגהץ למשך כמה שניות. לי זה עבד יופי. **ד.** בנוגע לכתמים הניתזים מהגלגל באופנים. במקום להתמודד עם הכתמים אפשר פשוט למנוע אותם. יש דבר שנקרא כנף שנמצא מעל הגלגל לקבל את נתזי הגלגל, זה יותר מצוי כמדומה לי באופני ילדים, זה מגיע מותקן כבר מעל הגלגל. מסתמא

בחנויות אופניים אפשר להשיג את זה. או לאלתר משהו. בדיוק במוצ"ש האחרון מן שמיא זימנו לנגדי ילד רוכב ומעל הגלגל האחורי מחובר איכשהו חתיכת פח כזו, זה היה חתיכה מניצב של קירות גבס. בעז"ה שיהיה לתועלת. יישר כח. **ה.** כתמים אפורים על חולצות לבנות - באופן אישי סבלנו מזה במהלך שימוש בספריי אוקסיג'ן. הפסקנו - והפסיקו גם הם. הסבירו לנו שזה נגרם משילוב חומרים לא מוצלח. לשנות חומר הלבנה או אבקת כביסה. שמעתי מכמה מומחים בנושא שזה יכול להיגרם גם ממשיכת מרכך הכביסה טרם זמנו - בזמן הכיבוס, העירבוב של אבקת הכביסה עם חומרי המרכך - גורמת לכתמים אלו. ניתן לבדוק זאת בשעת הפעלת המכונה - לפתוח את המגירה באמצע הפעולה של המכונה ולבדוק האם המרכך עדיין בתא או נמשך כבר בתחילת ההפעלה. אם המרכך לא נמצא - אז צריך לבדוק מה גורם לו לצאת מוקדם - האם כמות גדולה מידי של חומר, או מילוי מים ע"י המכונה בתא המרכך לפני הזמן. בהצלחה. **ו.** בנוגע לורידים ברגלים, רציתי להוסיף כמה פרטים בנושא בגלל שכיחות הבעיה. א. מפורסם שמרן הגרח"ק זי"ע היה מורה למי שסובל מכאבי רגליים להתחזק בכבוד הרגל, בפרט בימי חול המועד, ולפעמים הורה ללמוד פרק כיצד הרגל. ב. הסיבה המרכזית של התנפחות הורידים היא - שקשה לדם לטפס חזרה כלפי מעלה אל הלב - ולכן מומלץ כל כמה שעות לקחת פסק זמן ולשכב עם רגליים מוגבהות כדי להקל ולשפר את זרימת הדם, ושלא יצטבר דם ויתקרש שם ח"ו. ג. צריך להיות מודעים שהסכון הגדול הוא מגוש דם שעלול להתקע שם [פקקת] שזה יסוריים נוראים, או ח"ו שהגוש יתקדם כלפי מעלה ויחסום את העורקים עד כדי סכנת נפשות! ד. במקרים כאלו חובה להזריק בהקדם מדלל דם [קליקסן] ע"פ מרשם רופא. ה. הרופאים ממליצים להרבות בתנועה והליכות, שממריצות את זרימת הדם, ומנקות את העורקים והורידים. ו. יש שטוענים שמיצוי צמח ה'ליקוריץ' מועיל, כדאי לדעת שהוא מיוצר ע"י חברות רבות, אבל חברה מסויימת משווקת אותו בצורת פירמידה, כך שרוב הפירסומים וההמלצות באות מהסוכנים שלהם... וממילא גם המחיר שלהם כפול ומשולש משאר החברות. ז. חובה לדעת שעלול להיות לתכשיר זה תופעות לוואי קשות!!! בפרט לנשים!! וחבל שלפעמים מרוב להט למכור, המשווקים לא תמיד מדגישים את הסיכונים של המוצר, [כשהתקשרנו לחברה הנ"ל לשאול על הבעיות הנ"ל, הם הסבירו שזה שכיח 'רק' אצל 10 % בערך ולכן הם לא רוצים להפחיד....]

התורה חסה על ממונם של ישראל: בקשות סיוע שנשלחו ע"י הקוראים: **א.** איך מורידים כתמי חלודה שנמצאים על חולצה לבנה וכן דיו מעט. **ב.** מה אפשר לעשות בבעיית יונים המלכלכות (רשת לא עוזר כי הם עומדים על החלון). **ג.** כוסיות שמדליקים בהם נש"ק, והזכוכיות קצת הלבינו ואינם שקופות ויפות כמו בהתחלה, האם יש דרך איך להחזיר את שקיפות הזכוכיות כבתחילה? **ד.** ילד בן 10 שיש לו פחדים, זה מתבטא בכך שהוא לא מוכן לישון אפילו במיטה לבד, שהוא נמצא עם אדם אחד בוגר לבד בבית הוא מסרב לתת לו להיכנס להתפנות, מה צורת הטיפול הנכונה להתמודד עם הפחדים? **ה.** מה עושים כשיש גרוד חזק בראש של הילדה ואין כינים. ניסיתי שמן תינוקות, לא עזר. **ו.** איך להוריד כתם מבגד מכובס, כתמי לורד/ארטליין? ניסיתי חלב ואקונומיקה לא עזר. **ז.** אשמח לקבל עצה להורדת כתמים לבנים מהסרט של כובע קנייטש שנגרמים מזיעה.

חידות

חידות שינון הפרשה: לפי סדר הא – ב: א. מיהו האבא שדומה לבנו? **אב**רהם. **ב.** מה מכר אח גדול לאחיו הקטן? **ב**כורה. **ג.** מה אמרו לרבקה שיש בבטנה שני? **ג**ויים. **ד.** משמני הארץ ורוב? **ד**גן. **ה.** למה קרא לבאר עשק כי? **ה**תעשקו עמו. **ו.** מה ברך יצחק ליעקב? **ו**יתן לך. **ז.** מתי יצחק הפסיק לראות כשנהיה? **ז**קן. **ח.** על מה עשו יחיה עלי? **ח**רבו. ט. מה היתה רבקה? **ט**ובת מראה. **י.** עשו התחתן עם בת דודו? **י**שמעאל. **כ.** באיזה מצוה עשו היה מיוחד? **כ**יבוד הורים. **ל.** להיכן אמרה רבקה ליעקב שיברח? **ל**לבן. **מ.** על איזה דבר שאל עשו את יעקב אם חייב במעשר? **מ**לח. **נ.** בעד מה עשו מכר את הבכורה לחם ו-? **נ**זיד עדשים. **ס.** מה עשו פלשתים לבארות? **ס**תמום. **ע.** מי היה אדמוני? **ע**שו. **פ.** מי סתם את הבארות שנחפרו בימי אברהם? **פ**לשתים. **צ.** מה היה עשו איש יודע? **צ**יד. **ק.** ע"פ מה יצחק זיהה את יעקב? **ק**ולו. **ר.** מה היה בארץ שיצחק היה צריך ללכת לאבימלך? **ר**עב. **ש.** מה עשו היה? **ש**עיר. **ת.** מה נולד בפרשה? **ת**אומים לרבקה.

חידת שמות ספרים בפרשה: איזה שמות ספרים יש בפרשה? **תשובה: א.** תולדות יצחק. **ב.** ויעתר יצחק. **ג.** ויזרע יצחק. **ד.** מאה שערים. **ה.** בארות המים. **ו.** באר עשק. **ז.** באר מים חיים. **ח.** קול יעקב. **ט.** ברכת אברהם. **י.** גור אריה וכן עוד ספרים פחות מוכרים: **יא.** יושב אהלים. **יב.** ריח שדה. **יג.** רוב דגן. **יד.** פני יצחק.

חידות פרשת השבוע: א. 13 שמות של פרשות? **ב.** פעמיים בפרשה מילה כפולה זהה ברצף? **ג.** מילה כפולה ברצף באותיותיה? **ד.** מילה כפולה ברצף בשמיעה? **ה.** חמש מילים רצופות המתחילות באות "א"? **ו.** 4 פרשות באותו פסוק? **ז.** בפרשה איש ובנו נכדו ונכדותיו? **ח.** 3 שבועות בפרשה?

תשובות: א. תולדות (כה יט) ויצא (כה כה) וילך (כו א) וירא (כו כ) עקב (כו ה) וישב (כו ו) ויקרא (כו ט) אחרי מות (כו יח) שמות (כו יח) ויגש (כז כב) ראה (כז כז) בא (כז ל) וישלח (כח ה). **ב.** אברהם אברהם (כה יט) האדום (כה ל). **ג.** יצא יצא (כז ל). **ד.** אתה עתה (כו כט). **ה.** אנכי אלוקי אברהם אביך אל תירא (כו כד). **ו.** וישב, ויקרא, אחרי מות, שמות (כו יח). **ז.** כח ב בתואל לבן ובנותיו ויעקב. **ח.** עשיו כה לג. הקב"ה כו ג. אבימלך כו לא..

חידון ידע תורני: א. היכן מצאנו שאדם בן שמונים נקרא ילד? **ב.** איזה בעלי חיים מותרים באכילה בלי שחיטה (שלוש בעלי חיים)? **ג.** איך יתכן קרבן שהקריבו לשמו פסול שלא לשמו כשר? **ד.** מי כהן ואביו לא כהן?

תשובות: א. חולין כ"ד ילד עד כמה אמר רבי אלעא אמר רבי חנינא כל שעומד על רגלו אחת וחולץ מנעלו ונועל מנעלו אמרו עליו על רבי חנינא שהיה בן שמונים שנה והיה עומד על רגלו אחת וחולץ מנעלו ונועל מנעלו. **ב.** דג, בן פקועה, חגב. **ג.** פסחים ס: הקדיש בהמה לקרבן פסח והקריבה טרם יד לשמו פסול לא לשמו כשר. **ד.** אהרן הכהן.

חידות כלליות: א. אדם נכנס לחנות ענקית לא דיבר מילה והמוכר ידע מיד לספק לו את המוצר המבוקש. האיש לא רמז כלום, לא לבש מדים מזהים, המוכר לא ידע על בואו מראש, וזה דבר שקורה הרבה בחנויות, הוא נכנס מקבל והולך, מי נכנס? **ב.** על איזה פרי שאינו משבעת המינים ניתן לברך עליו 5 סוגי ברכות? **ג.** כמה סוגי ברכת 'אשר יצר' יש?

תשובות: א. הגיע עם קופת צדקה. **ב. אתרוג.** העץ. שהחיינו. הנותן ריח טוב. שהכל (אם עשה מזה ריבה). על נטילת לולב. **ג.** את האדם בחכמה. את האדם בצלמו. אתכם בדין.

חידות לילדים: א. מהו החג הכי ארוך? **ב.** איזה יום בשבוע תוריד ממנו שלושים הוא יהפוך לפי שתים? **ג.** איזה חג הוא בשני חודשים? **ד.** איזה שקדים מברכים עליהם מזונות? **ה.** באיזה חלק מבעל חיים משתמשים בשינה? **ו.** שם של בעל חיים גם שם של חפץ אלקטרוני?

תשובות: א. חנוכה. **ב.** שלישי תוריד ממנו ל שזה 30 ישאר שישי. **ג.** חנוכה הוא בכסלו וטבת. **ד.** שקדי מרק. **ה.** נוצות בכרית. **ו.** עכבר.

חידון משמעויות מילים לפרשת תולדות: ז' משמעויות למילה דרש.

דרש - שאל. "ותלך לדרוש את ה'" רש"י: שיגיד לה מה תהא בסופה. (בראשית כה כב).

דרש - ביקש. "ותלך לדרוש" תרגום יונתן: למיבעיה רחמין. (שם).

דרש - תבע. "עד דרוש אחיך". תרגום: עד דיתבע אחוך (דברים כב ב).

דרש - התבונן. חקר. "ונתתי את לבי לדרוש ולתור בחכמה" רש"י: להתבונן. (קהלת א יג).

דרש - חיפש. "דרשה צמר ופישתים" מצודות דוד: חפשה (משלי לא יג).

דרש - למד. "דרוש וקבל שכר" (סנהדרין עא.) "שואלין ודורשין קודם הפסח" (פסחים ו.).

דְּרַשׁ - אחת מארבעת הדרכים לפירוש התורה שהם: פשט, רמז, דרש, סוד.

הגיגים המיועדים לאלו שיש להם מזה תועלת

הילד מבקש מאמא לא לכבות את החשמל בחדר: אם את עושה חושך חזק אני לא רואה בכלל את החלומות.

חדש ממטבחו של שף שרגא: סופגניות בטעם וופל לימון.

שאלו את האמריקאים אם הם גם מתנגדים שסמוטרק' יהיה "שר ביטחון חילופי"? אז הם אמרו: לא חוזרים על בדיחה פעמיים.

איזו החמצה. אם גם מפלגת העבודה לא היתה עוברת את אחוז החסימה, אף אחד לא היה מאשים אותה בזה שמרצ לא עברה.

אבי המיועדת לשדכן: למה הבחור הגיע לפגישה בלי שרוכים בנעליים? - השדכן: בגלל שאחרי הפגישה הקודמת אמרת לי שמאוד הפריע לבת שלך שהשרוכים בנעליים שלו לא היו קשורים אז כדי שלא יפריע לה הוא החליט שלא להגיע עם שרוכים לא קשורים.

המורה לתלמיד: למה אתה אף פעם לא מצביע? התלמיד: אני מצביע כמו אבא שלי, במעטפות הכפולות.

כשאני אהיה סבא אני אף פעם לא אגיד לנכד שלי: בוא תגיד לסבא מה למדתם השבוע בחיידר.

החלטתי להפתיע את הילדים ולבשל להם מקרוני. אבל יצא לי כזה מקרוני דביק שהילדים התאכזבו ושאלו: מה קרוני בזה?

הצתה מאוחרת. אחרי שהשמאל גינו את סמוטריק' בכל גינויי הגנאי האפשריים, פתאום הם מתחילים לקלוט שהוא התקווה היחידה שלהם בממשלה החדשה.

ילד חוזר הביתה ומודיע לאביו: מחר אני צריך להביא לגן חבילת ממתקים וחבילת עיתונים. האבא שואל: למה מה קרה? הילד: אה, פשוט אני אבא של שבת...

אחד בא לשכור דירה מרוהטת. במהלך הסיור בדירה הוא מגלה פטיש גדול תלוי על הקיר. מה זה הפטיש הזה? הוא שואל את המשכיר. זה שעון קיר, משיב המשכיר. מה זאת אומרת שעון קיר? מתפלא השוכר. הנה, רוצה לראות? בבקשה, הוא לוקח את הפטיש, ונותן 4 מכות לקיר. פתאום נשמעת צעקה מעבר לקיר: "מה אתה עושה? עכשיו 10 בלילה!!!

בלי הפרדה מגדרית. אבא שלי הודיע לנו שמעכשיו לא תהיה יותר הפרדה מגדרית במשפחה שלנו ולכן בכל פעם שהוא יאמר וואר טים ודברי תורה ליד השולחן גם הבנות צריכות להיות בשקט ולהקשיב.

מודעה בפתח חדר השינה: אמא ישנה! לא נוגעים בדלת ולא לוחשים ליד הדלת. תשובות: תאכל לחם עם שוקולד. תפסיק להרביץ לו. איפה ששמת אותו. אני אראה לו מה זה. עוד מעט אבא בא! אמא עסוקה.

תודה אדירה לכל מי שרואה את העלון ולא זורק אותו לגניזה מיד. כמו"כ תודה רבה מאוד למרביץ התורה האיש שעל העדה תלמיד חכם ומחשובי הגאונים הצעירים בדורנו, תורה וגדולה במקום אחד, ידאאריכתא של זקנו רבינו הגדול שליט"א איש תם יושב אהלים, אך חריף ובקי היטב בנעשה בכל, מאיר הפנים הגדול צנוע וענו האדם המושלם **רבי בן ציון גרבוז שליט"א** שכל יום מגלים אצלו עוד פן שלא ניכר עד אותו היום. יה"ר שיזכה להיות הממשיך של הוריו וזקניו.

היכן ניתן להשיג את העלון

ניתן להשיג את העלון בבני ברק: צמוד לכניסה לתלמוד תורה כתב סופר מצד שמאל של הכניסה, בקופסה בפינה בחצר ברחוב סוקולוב 23. **ובביהמ"ד המרכזי מניין אברכים 'פרדס כץ'** רחוב אבוחצירא 9, **ובכולל 'מורשה ודעת' (בית כנסת הגדול)** בספריה בקומה ראשונה (חברון) בכניסה המערבית בקלסר ירוק. וכן בשאר המקומות ואצל המפיצים הקבועים ובראשם **רבי ידידיה זר שליט"א - משבחי הרב זר:** אינו משיח בשעת הסעודה גם בשעה שהוא שר זמירות שבת. ורבים עקבו אחריו ביום רביעי השבוע לראות היכן הוא אומר יום כיפור קטן. **אין לקחת יותר מעלון אחד בשום מקום ללא אישור.** כמו"כ ניתן להשיג את העלון **במודיעין עילית** (לא כמות) החל מיום חמישי בערב בשעה 7:37 בכניסה לחנות ש.מ.ח. – שרותי משרד רחוב רשב"י 49. **כן ניתן להשיג בהר יונה נוף הגליל** אצל רבי שמחה שולמן שליט"א, שבזכותו רבים רבים קוראים שנים מקרא בקול ובשפה ברורה. **כן ניתן להשיג בירושלים** בישיבת מיר אצל האיש שהוא סמל של תפילה רבי דוד רוטשילד שליט"א או אצל האיש בעל לב הזהב, שכולם אוהבים אותו אהבת נפש ואומרים עליו אשרי יולדתו, הדמות של ישיבת מיר מרביץ תורה בדרכיו המופלאות ואחד מחשובי הרבנים של ארגון בלב אחד רבי אבי פרידנר שליט"א. **בבית שמש** אצל האיש שאין יותר תואר עליו רבי נחום זכריש שליט"א בבית הכנסת אור אליהו. **וכן** בישיבת מרן הגר"מ שטרנבוך - חבקוק הנביא 7 רמה ג'. **בנתיבות** ב'בית בוכריס'. **באשדוד:** בית הכנסת החיד"א רובע ג' רחוב יצחק הנשיא. **ברחובות** בישיבת מאור התלמוד, אצל הבחור החשוב ישי רוט נ"י. **בירוחם** אצל הדמות של אהבת תורה רבי מיכאל גולדנברג שליט"א. **באופקים** בבית הכנסת זכרון אליהו. **בקרית גת** בביהכ"נ שומרי אמונים מיום שישי. **באשדוד:** בבית כנסת החיד"א אצל גדול מזכי הרבים בדורנו רבי יצחק משענייה שליט"א **בעוצם** בישיבת נר זרח. **ברכסים** אצל אוהב את התלמידי חכמים והוא עצמו תלמיד חכם רבי יוסף המאירי שליט"א כולל נר ישראל גבעה ב. **ברעננה** אצל משפחת זכאי המיוחדת והנפלאה רחוב נעמי שמר 9/5 טלפון- 052-6903395 . **בפתח תקווה** בבתי הכנסת בגני הדר: אוהל אברהם. שירת מרים. קהל חסידים. ויוצאי חברון, ע"י רבי יואל פינהדלר שליט"א. וכן בישיבת אור ישראל וכן בישיבת עטרת שלמה. **בראשון לציון** אצל הנ"ל: וכן בעיר **אלעד** בישיבות כנסת יחזקאל ותורה בתפארתה ובישיבת הר"ן ע"י רבי יואל פינהדלר שליט"א. **בצפת:** בהיכל ישיבת צפת ע"י האיש שיודע הכל רבי אברהם לויסון שליט"א. **בקרית אתא**: בבית הכנסת מאקווא ירושלים 3 ע"י הנער הצדיק מאוד חרוץ הכיתה נחמיה ברונשטיין נ"י (הבר מצווה בשבוע הקרוב היכונו). וכן בבית הכנסת של הקהילה החרדית בקרית אתא רחוב כצנלסון 5. **ברמת השרון** אצל האיש שתמיד חושב איך להועיל ולפרגן לשני רבי דניאל פוסטבסקי שליט"א בבית הכנסת מסורת אבות מידי יום רביעי. **במנצ'סטר** אצל רבי שמואל א. הורביץ שליט"א: +447425793110. **בארגנטינה:** בקהילת שובה ישראל במקום המיועד לעלונים. לרב בלחסן המפיץ הגאון הצעיר מחיפה נולד בן בשעטו"מ.

לקבלת העלון בפקס יש להתקשר לטלפון: 03-6180383 .

כמו"כ העלון נמצא ב'כל העלונים' בעיצוב בשם 'לבית התורני'. וכן העלון (מלבד ההערות שבסופו) מופיע ב'קובץ גליונות'.

ניתן להוריד את העלון בעמדות קול הלשון וכן את העלונים של כל ארבעת השנים האחרונות. הדרכה: נכנסים לקול הלשון. מקישים על חיפוש רבנים. לכתוב מערכת שבתי. מקישים על פתח תיקיה. מקישים על תיקיית הורדת גליונות. מקישים על לבית התורני. ומורידים מה שרוצים.

כמו"כ ניתן להשיג במייל: 456alon@gmail.com

יש לדייק במייל ולכתוב קודם 456 ואח"כ alon@gmail.com

להשתתפות בהוצאות העלון לפנות: 0527633431. או ב'נדרים פלוס' - רשת הכוללים פרדס כץ-עלון, (שלוחה 2422). זכות הרבים תלוי' במסיעים! עלון בודד עולה לנו 15 אגורות. אפשר לשלוח משם הודעות.

ניתן להשיג את העלון בכתב גדול במייל הנ"ל